

DRAGHELUL

Săptămâna independentă

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD
Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 19-91

Pogorirea Sfântului Duh

Rusalile, sau cu alte cuvinte pogorirea Sfântului Duh, sunt praznicul puterii și isvorul tăriei creștine de-a lungul veacurilor. După cum fiecare sărbătoare este preamărirea unei întâmplări și apologia unui adevăr, așa ziua de Rusalii, pentru Sf. Biserica Ortodoxă însemnează răspândirea creștinismului, în toate colțurile pământului. Iar gândul isvorit din realitatea adevărului pogoririi Sf. Duh, transpus pe planul vieții politice, întărește concepția că, lumea morală este înzestrată și are la îndemână puterea de a se înălța prin evoluție și eforturi nobile spre stări mai bune.

Cu sărbătoarea Rusalilor se încheie șirul faptelor sfinte, săvârșite de Mântuitorul nostru, dela Nașterea Sa. După fiorii Patimilor, bucuria Învierii și Înălțării Dom-

nului, ajuns la capătul drumului, evocând sărăcia ieslei în care S'a născut, nemărginita milă ce a avut-o față de oameni și noianul de suferințe ale patimilor Crucii, ne oferă numeroase învățături...

Deși sunt îndepărtate acele vremuri, când Mântuitorul, temeiul vieții nouă, și-a trimis la Rusalii Duhul Său, ca să ne dea în viața de toate zilele conștiința și inspirația fidelității, iar în lupte promptitudinea jertfelniciei, totuși sunt vii. Acest Duh, al lui Isus Hristos, acționează și astăzi în lume. În unele suflete ca un tăciune aprins sub spuză, în altele ca un bogat generator de idei și programe. Pe unii îi conduce pe cărările bătătorite de înaltași, iar altora le scornește în suflet viziuni și intuiții istorice. Și tot acest Duh, în

sufletele unora mărește cultul datinelor strămoșești, iar într'al altora provoacă frământări și trebuințe noi...

Cu toate că anul acesta întâmpinăm Rusalile, praznicul tăriei și al puterii, după zile de sbucium și dureri, totuși cu speranțe noi. Căci, sărbătoarea pogoririi Sfântului Duh este, în oarecare sens, sărbătoarea vieții noi a sufletului omenesc, ea fiind prăznuită de lumea creștină, într'un cadru de tainică râvnă și misterios clocot al vieții, căzând într'un anotimp, când în adâncul pământului incolțesc semințele vegetației, când natura este plină de dorul unei vieți care râde și năzuiește spre mai frumos și spre mai bine...

Angela V. Ostoia

Probleme sociale

Muncitorul în ziua de mâine

de: Coriolan Barbai

Sunt tocmai o sută de ani de când a pornit în toată lumea, pe drumul său triumfal, acea civilizatie făuritoare de viață mai bună și mai suportabilă. Cam din acest timp datează și epoca marilor descoperiri și prefaceri tehnice. Omul a înjugat la carul tendințelor sale tehnice electricitatea, căldura, forțele misterioase ale naturii, a recunoscut esența microscopică a elementelor și așa precum a pătruns până la perceperea noțiunii de „micime”, până la dizolvarea atomilor, tot astfel atacă rațiunea sa raporturile doar de-abia închipuite ale nemărginirii, atunci când se pregătește să pătrundă firmamentul și cu ajutorul avionului-rachetă îndrăznește să cucerească cele mai îndepărtate planete. Posibilitățile sunt așa dar nezagăzuite chiar și în afară de sfera noastră... Ce să mai spunem atunci, de ceea ce se poate realiza aici pe pământ. Într-adevăr nu ne mai împiedică nimic, ca să luăm în stăpânire, pentru viața noastră civilizată, toate teritoriile lumii, până și insulele învăluite de ceața depărtării, regiunile polare, deserturile și apele nemărginite ale mării.

Îndeosebi în deceniile din urmă, civilizația progresa într'un ritm accelerat. Repezițiunea aceasta a nulează orice distanță geografică, orice frontieră naturală. Orașe răsar ca din pământ dela o zi la alta în regiunile cele mai părăsite, iar acolo unde viața își are locașurile ei de mult înfonțate, teritoriile cele mai intense câștigă un caracter cu atât mai desvoltat, cu cât sunt întretesute mai intens de către căile ferovare, de autovehicule și de către rețelele aeriene; noi fabrici, întreprinderi și uzine agricole se înfățișează în scopul de a face viața de azi mai ușoară, mai comodă și mai strălucitoare. Orice invențiune, orice progres pe țărâmul acesta se străduiește de a li-

bera omenirea din starea precară, în care se află față de natură, și năzuiește să o aducă la o condițiune de viață mai bună. Rezultatele sunt evidente, căci automobilele luxoase alcărgă pretundenți, fabricile mundează pietele cu cele mai superbe mătăsuri, stoffe și țingeri, iar în urma noulor invențiuni tehnice, nou le locuințe pot îndestula cele mai rafinate gusturi și în urma abundenței de producție este cu puțință ca oricine să-și poată îndestula cu mai multă ușurință necesitățile primordiale.

Acesta este adevărul. Dar pentru marea masă a viețitorilor adevărul acesta este numai o posibilitate teoretică, fără ca ea să fie și o realitate. Tragedia cea mare a muncitorului simplu este că, în timp ce el, factorul, care prin lucrul mâinilor sale contribuie la desvoltarea neîncetată a rafinamentului și luxului, spre care tinde viața noastră cotidiană, el se împărtașește numai într-o mică măsură de aceste avantaje, cu toate că el este acela, care lucrează în fabricile din care se revarsă stoffele în lungimile astronomice și el lucrează în uzinele, unde automobilele sunt fabricate în cantități și într'un tempo, care întrec orice închipuire.

Este incontestabil, că pe terenul constructiv al civilizației, muncitorul stă în serviciul producției cantitative. Inițiativa, pregătirea tehnică superioară, spiritul de întreprindere, sunt astăzi mai mult ca oricând — roata volantă a acestei dezvoltări importante. Dar tocmai această dezvoltare și acest progres multiplu obligă, ca și marile masse anonime să poată ajunge pe latura însoțită a vieții și să poată deveni în cea mai mare măsură partașe a culturii, care a devenit realitate productivă, numai prin colaborarea umilă a acestor masse — furnici de muncitori.

(Continuare în pag. 3-a)

Antreprenorul în noua Europă

Berlin. — Un cunoscut publicist economic german, redactorul paginii economice a ziarului „Deutsche Allgemeine Zeitung”, d. dr. Josef Wünsch, a scos de curând o lucrare, ocupându-se cu tipul antreprenorului în noua Europă. Autorul cere pentru antreprenorul în spațiul economic european nu un „maximum”, ci un „optimum” de libertate de performanță. El declară în mod explicit, că în primatul politicii față de economie nu se va schimba nimic în viitor. Nu este deci de ajuns de a măsura competențele antreprenorului european de după războiul din punctul de vedere pur „obiectiv”. Economile naționale ale diferitelor țări trebuie să armonize-

ze înainte de toate, un lucru, care nu va fi ușor de realizat, întrucât economiile și conducătorii ei sunt diferiți nu numai materialicest, dar și după temperamentul și tendința lor de desvoltare.

În economie, socialismul național trebuie să stea, după cererea autorului sub semnul „banului ieftin”, astfel că un control capitalist în domeniul culiselor să fie exclus. Relativ la relațiunea sferei de consumație cu cea a producției, d. Wünsch arată, că o anumită parte a bunurilor produse trebuie să stea liber la dispoziția consumatorului.

Drept forma cea mai simplă a organizației pieței, autorul subliniază „cartelul european”. Către noua ordi-

ne economică și conducătorii ei în economia particulară, el ridică un rând de cereri practice, de exemplu: unificarea dreptului de brevet, a protecției juridice, industriale, etc. În acest scop trebuie create unități de măsurare, de greutate uniforme. În acest domeniu ar putea activa cu succes Camera Internațională de Comerț, care ar trebui transformată într-o Cameră de Comerț Europeană. Încheiând, autorul arată, că datorită puterii sale de producție și facultăților ei de organizație, Germania va fi cel mai mare investitor, pentru care funcțiunea această țară este menită și datorită bogățiilor ei în cărbuni, a producției ei de fier, a industriei de mașini, etc.

Din Monografia Comunei

„Râsvadul-de-Jos”, Jud. Dâmbovița, Intocmită de învățătorul Gheorghe Gr. Calciu

Cap. I.

Privire generală asupra comunei Așezarea geografică

Într-o poziție cu o priveliște înălțătoare, la poalele dealului ce se împănă cu câmpuri, în partea de Est a județului Dâmbovița, la o depărtare de 7 km spre Râsvadul de Jos, pe șoseaua națională Târgoviște—Ploiești și cea județeană Târgoviște—Moreni, se găsește situată comuna Râsvadul-de-Jos. Ea face parte dintre comunitățile comune ale acestui județ.

Prin felul ei de așezare, formează centrul comunelor cu care se mărginește și anume: spre Est

se află Gura-Ocnitei cu satul Gârșeni, spre Nord-Est, localitatea petroliferă Ochii, spre Sud-Est, comuna Săcueni, spre Vest, Râsvadul-de-Sus, spre Nord, Gorgoia și spre Sud, râul Ialomița, care o desparte de cămunul Nispuri, care se ține de comuna Ulmi.

Privind-o din punctul de vedere, după locul ce ocupă pe suprafața pământului, se găsește astfel: altitudinea 270 m, latitudine 45° și longitudine între 25° — 26°.

Așezată pe un teren neted și pe

văi, înconjurată spre mușănoșele dealuri pline de pomi roditori, acoperite de vii și păduri întinse, spre miazăzi, de câmpuri roditoare, iar în sânul pământului cu zăcăminte de petrol, este o comună binecuvântată, care cade într-o regiune plină de astfel de bogății.

Pământul ei este udat de următoarele patru ape: Slănicul, Valea Resvedeanca, Slănicul din Vale și râul Ialomița.

Pentru o cunoaștere mai bună a acestor ape, le vom descrie pe fiecare cu amănuntele lor.

Pârâul Slănicul izvorăște din rădăcinile pădurii comunei Glodeni. Trece pe lângă Valea Reșcii, apoi prin comuna Gorgoia, adună toate apele izvoarelor și apele ce se formează din ploaie, de pe văile acestei comune, continuă drumul prin partea de Est a comunei Râsvadul-de-Sus, intră în comuna Râsvadul-de-Jos prin partea dinspre Nord-Vest, tale

partea de apus a comunei, șoseaua națională, trece prin partea de Vest a școlii de băieți, curge spre miazăzi prin câmpuri, având în dreapta izlazul comunal, iar în stânga, terenul agricol și se varsă în râul Ialomița. Are apă puțină, sărată, curge încontinuu și seacă numai când este secetă îndelungată. Când sunt ploși și se topește zăpada, denivelul mare umplându-se de apă toată albia lui — cu toate că este mare și adâncă — și devine periculos. Unde ține șoseaua națională, este construit peste el, un pod solid din beton armat pentru comunicație.

Numele de „Slănic”. — În privința numirilor sau numelor de ape, dealuri, localități și altele, care este originea lor și de unde provin, am cercetat diferiți locuitori bătrâni și de diferite vârste, pentru stabilirea adevărului. Dintre aceștia notăm preoții și anume: Constantin D. Alecu, secretarul comunei, nă-

scut la 8 Septembrie 1891, Gheorghe Georgescu căntăreț bisericesc pensionar, născut la 4 Noiembrie 1867. Nicolae D. P. Bica plutonier major pensionar, născut la 20 Ianuarie 1880, Alexandru Petrescu agent fiscal pensionar, născut la 30 August 1874, Ion Radu Smaranda agricultor, născut în anul 1850. Gheorghe Radu Smaranda agricultor, născut la 12 Ianuarie 1856 și pe mulți alți. Constantin D. Alecu spune că părinții săi, care au trăit până la adânci bătrânețe, îi povesteau că în locurile de unde izvorăște apa Slănicului, în timpurile vechi se scoala sare. Aceste locuri de unde se scoala sarea, se numeau saline și dela aceste saline, a luat numele de „Slănic”.

Dovadă sigură că acolo există sare, este că Slănicul are apă sărată.

GHEORGHE GR. CALCIU
(Va urma)

Informațiuni

Luni cu ocazia sărbătorii Sf. Rusali, autoritățile, întreprinderile și magazinele sunt închise.

Garnizoana Arad, face cunoscut că, pe ziua de 9 Iunie a. c. orele 18

A V I Z

Toți creditorii firmei înreg. „Cassa de Păstrare Generală” din Arad S. A. Arad, azi în lichidare, sunt invitați, ca în termen de 6 luni să cedeze dela a treia publicare a acestei informațiuni în Mon. Of. să-și valorifice pretențiunile lor, sub sancțiunile legale.

CASSA DE PĂSTRARE GENERALĂ din ARD

va avea loc Producția H'pică organizată de Regimentul de Roșiori pe Hipodromul Societății H'pice Arad, v.s-à-vis de ștrandul comunal.

Intrarea liberă.
Luni, 9 Iunie dela orele 17 începând până după terminarea concursului, Primăria nu percepe taxe de pod.

Proiectele căilor ferate române

Căile ferate române au pus la dispoziție un credit de 8 1/2 milioane lei pentru construcția a noii linii ferate și perfecționarea celor existente. Liniile Ploiești — Brașov va fi electrificată.

Tractorul popular

Dl. dr. Ley, conducătorul Frontului Muncii german și șeful biroului organizării partidului național socialist, a anunțat într-un discurs ținut la târgul de primăvară din Viena, că Germania va

fabrica în curând tractorul popular.

După cum se știe, Germania posedă un automobil popular, foarte bun și foarte eficient, încât orice lucrător va putea să posedă un astfel de automobil.

De data aceasta, Germania pune la dispoziția fiecărui agricultor un tractor, absolut indispensabil în agricultura modernă.

Acest tractor va fi fabricat în serie într-o fabrică special construită.

După cum spunea dl. dr. Ley, acest tractor va fi așa de eficient, încât 6 milioane de țărani germani vor putea să-și cumpere câte unul.

Dar nu numai agricultorii germani, ci și agricultorii țărilor agrare, cari stau în legături strânse cu Germania, adică în primul rând țările din Balcani, vor putea să-și procure astfel de tractoare. Prin aceasta se vor economisi brațe de muncă, iar randamentul la hectar va fi simțitor ridicat.

Dl. dr. Ley pune acest tractor în legătură cu noua misiune, pe care și-a asumat-o Germania, de a asigura belșug în Europa, — misiune ce se poate rezuma la următoarele cuvinte:

„Niciodată foame!”

— EUROPA NOUA —

Succesul teatrului german la Varșovia

Viața teatrală la Varșovia, a luat o îmbucurătoare dezvoltare dela mijlocul anului trecut. Numai teatrul german a dat la sfârșitul lunii Martie 105 reprezentații, la care au asistat 53.000 spectatori. (RDV).

In concepție lucră valoros german
VICTORIA, PUCH, DEUTSCHLAND ȘI BARONIA

sunt cele mai bune biciclete a sezonului actual. Combinațiuni senzaționale. Calitate realizabilă până în prezent. Prețuri extrem de eficiente. Revanzătorii beneficiază de reducere

„MECATON” Gh. Ciaciș & Co.

(Fost SIGISMUND HAMMER & FIUL)

A R A D, BULEVARDUL REGELE FERDINAND Nr. 27

Colțul vesel

Socoteala

— I-am spus că am să-l dau în judecată pentru cei 4 mii de lei pe cari i-am dat împrumut acum un an, și ști ce mi-a răspuns?

— Ce?
— Să-i mai dau 6 mii și atunci pot să-l dau în judecată pentru 10 mii de lei.

Tot femeia

— Crezi să existe și bărbați cari să-și ascundă vârsta, după cum fac mai toate femeile?

— Sigur că există. De pildă un coleg de-al meu își ascundea vârsta de dragul surorii sale gemene...

Precizare

— Cum îți merg afacerile?
— Dimineața nu prea saltă, iar după masă nu mișcă de loc...

Primitivitate, sau...

— Mai pofti și altădată pe la noi, se adresează gazda unor invitați, cari fuseseră pentru primădată în casa lor.

— Vom răspunde de curând acestei invitații, căci după cum vedem dvs. sunteți foarte PRIMITIVI...

Parvenitul și cultura muzicală

După ce pantofarul Sgarbebrânză s'a îmbogățit, în urma unor atacuri dubioase, în timpul războiului mondial, a început să ia parte la petreceri, baluri, etc. Într-o zi sosește opera, în turneu, în orașul lor. Neștind ce o fi și aia, pentru a nu se înșela, au luat, deocamdată, bilet cu preț „popular”. După câteva coruri zise madamei:

— Să ne fie învățătura asta, ca bilet cu preț popular să nu mai luăm; vezi, toți cântă deodată, ca să isprăvească mai repede...

Semn sigur

— Cum, mai trăiești? Credam că ai murit.

— De ce?
— Pentrucă ieri la club toți prietenii te vorbeau numai de bine...

Interpretare

— Cum d-le doctor, vă ocupați și cu pictura?

— Ce să fac? Ca să-mi omor timpul...

— Păi nu mai aveți nici un pacient?...

EPIGRAMA

citite la Sezătoarea Literară — culturală din Ferdinand 11. V. 1941.

1. UNUI DESPERAT

Sărmanul, și-a pierdut și [capul,
Tot ce-i rămase 'n despe- [rare!...
Dar n'o să-i pară rău la [urmă,
Că n'a pierdut un lucru [mare!...

2. SOACREI MELE

Ești bună, zău, și-o spun în [față,
Vezi, chiar și astă dimineață, [Intr'o neînsemnată ceartă
Mi-ai dovedit cu... apă [fiartă!...

3. UNUI MEDIC

Cel ce-i mistuit de boale,
Și-al tău sfat savant și-l cere
La sigur o să se scoale,
La... a doua înviere!

4. UNUI PRIETEN

Sotia ta nu-i falsă chiar de [tot
Cum falși îi sunt părinții,
Ci numai părul ei e fals
Și pare-mi-se... dinții!

(Va urma)

Splendid asortiment de stofe recent sosite pentru Domni, la Magazinul de Modă

MOȚIU ILIE

::: A R A D :::

COLȚUL LITERAR

Gânduri triste

Formecul ușor al gândurilor triste, Lumi apar în zare
Mă cuprînde tîn, Ducând sinistrul ton
Iolînzîndu-și molatec Al simfoniei cerești.
Nevăzutele aripi, Eterul se sbute,
Cugetul străbate în neagra veșnicie Lumi prăbușeste,
A întinsului înfînt, Din care altele se nasc.
Dorind miasma spirîntului dîvin, Tristul adevăr mă 'necă.

Haosul mă 'nghite!...
Viața-mi durează o clipă
Frântă
Din a universului nesfârșit.
Dureea du' oasă, pribeagă,
In suflul
Își cată lăcaș de veci,
Iar fruntea-mi
Se 'ntîncecă de atât chin.

Genele-mi se pleacă grele,
De gânduri amare,
Totul e mîncîună,
Totul e efemer!

N. CHIIRACOPOL

Logodna pribeagului cu slova

Cu Petre A. Butucea

Cu nava amăgirii vâslind pe drum de noapte,
Pe unda resemnării, fluidă și tăcută,
Minerva cugetării cu înecate șoapte
Suspină 'n visuri roabe — o veșnicie mută...

Cu colbul neînțelei sugrumă mărginitul
Și'n plîngerea eternă răstoarnă vechi credințe;
Din pulberea vieții se 'ncrustă infinitul
Și'n verdele speranței triumfă biruințele...

Sfărîmă vechi milenii în plămădiri de tină
Și sfredelind cuvîntul s'avîntă în abise.
Plutînd, Minerva zeia pe umeri de lumină
Sălăștue vremelnice în suflele 'nchise!

In vechi mini de gânduri respiră nemurirea
Văltorile durerii deschid o rană veche
Și zeia cugetării împarte dăruirea
Celor căzuți de-apururi din grația umană...

Le zboară 'n gând mireasma de orizonturi ninse —
Imprăștiind cenușa pierzării deșarte
Cădelnițînd iubirea în suflelele-aprinse,
Presare mîngăierea visărilor din Martie!...

Și, lor, pierduți de-apururi cu slovele pribege,
Hoinari, căutătorii de gând, în largul sortii,
Minerva, dă logodna — și mîierea să și-o lege —
Să picure candoarea în farmecele morții...

Zaharia Gh. Duce

Inflorirea salcâmlor

Pe toți salcâmlii aseară — sărbătoare, O legătură azi e 'ntre pămînt și cer
Căci Dumnezeu pitise o cunună Și-a ingerilor aripi le simți cum își
De floare și mirezme 'ncântătoare adie,
In crengile întinse ca o strună... In pădurea înșistată și plină de
Și ultimile raze din amurg mister
Au prins ca și albinele zorite, Zefirul cald de seară și ritm de
Să ia poleu din florile sfințite poezie.
Și'n vise ce prin suflul, albe curg.

Alex. S. Jeleleanu

Transformare

Trec timpii dragi copilăriei noastre, Se duce bucuria noastră sfîntă,
Se duc și nu se mai întorc, Se duc părinți surori și frați
Se duc câmpii, ceruri albastre, Și noi ne angajăm la greaua luptă
Cu răs, cu păsări și cu joc A plînsului, durerii de 'ncrecat!

...Iar tîntirimul loc de veșnicie,
De înște, durere și de chin
Ne pare împletit de sărăcie,
Consemn, oftat și de suspin.

TITI MIHAESCU-RASVAD

Pardesiuri, haine, **HOSZPODAR** Magazin: **Eminescu 3**
Curăț și vopsește Intreprinderea: Stroescu 13 Impregnăm paltoane balon

A. C. BERTEA

Zarul „Ogorul”, cu nr. 166 din 21 Mai a. c., ne aduce o veste tristă: colonelul Al. Berte a murit. Nota informativă amintită ne surprinde, mai ales că pe Al. Berte a il ştim încă în plină activitate. La 17 martie 1941 ne scria:

„Doamnă Bulucea, Deşi timpul nu-mi îngăduie să stau de corespondențe lungi, totuși derog de regulă și stau mai îndelung de vorbă cu d-ta, pentru a lămurii odată pentru totdeauna — sper — unele lucruri.

D-ta ești un tânăr merituos, pe care te apreciez.

Doamnă Petre A. Bulucea, Probabil d-ta ești un student arăndul, Frumos. Și mai frumos că, ai înclinații spre literatură și publicistică.

Dacă timpul și împrejurările îți vor îngădui, când vei veni prin Capitală, — treci să mă vezi. Prin viu grai poate voi fi și mai convingător pentru d-ta.

Cu aceleaș bune sentimente Al. Berte a.”

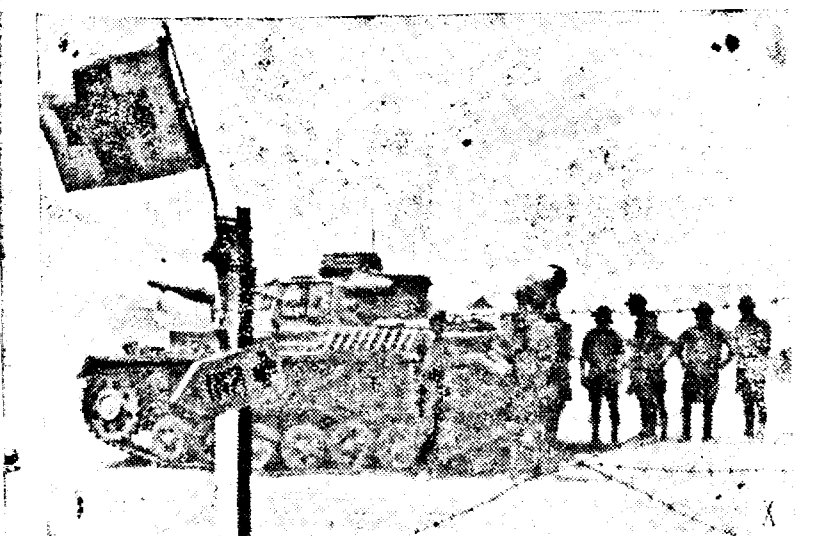
Colonelul Al. Berte a a condus timp de șapte ani „Românizarea”, ziar care marca o notă particulară în spiritualitatea românească, — iar în ultima vreme i revenise îndatorirea de a redacta „Gazeta militară”. Condeier de altă, ostaș desăvârșit (asa cum înseamnă, aici alădată), colonelul Al. Berte a n'a

Comunicatul Sindicatului Cultivatorilor de Sticlă de Zahăr

Sindicatul Cultivatorilor de Sticlă de Zahăr din Arad și Banat face cunoscut agricultorilor cultivatori de sticlă, că Marele Stat Major, cu ordinul No. 517997 din 19 Mai a. c. cu începere din data de 15 Iunie a. c. a sistat scutirea de concentrare a agricultorilor cultivatori de sticlă. Scutirea nouă începe dela data de 1 Septembrie a. c. și durează până la 1 Decembrie.

Floarea soarelui în Slovacia

Bratislava. — Pentru a urca producția floarei soarelui, consiliul agricol slovac distribue în anul de față 5000 kg. sămânță de floarea soarelui cultivatorilor acestei plante oleaginoase. Astfel urmează să fie sporită producția la 750.000 kg. în a. c. față de numai 20.000 kg. în anul precedent.

Un tanc german aduce rânți de pe frontul dela Tobruk înapoia frontului

înțeles să speculeze cele câteva avantaje pe cari i le punea la dispoziție legea, pentru munca depusă în serviciul țării, — ci a continuat a rămâne la post de comandă și mare răspundere.

Prefațând poemele lui Verlaine, Fr. Coppée scria: „Nous avons à peine dépassé la vingtième année quand nous sommes connus, Paul Verlaine et moi”, când i.ous échangeons nos premières confidences, quand nous lisions nos premiers vers. Je revois, en ce moment, nos deux fronts penchés fraternellement sur la même page; Je ressens par le souvenir, dans toute leur ardeur première, nos admirations, nos enthousiasmes d' alors, et j'évoque nos anciens rêves.”

Nu știu cui revine meritul de a îndeplini această operă, săvârșită și semnalată pe alt plan aici, — nu știu dacă Alexandru Berte a se va bucura de această repetată trăire și dacă dintre atâtea nu se vor găsi doi-trei pentru a tipări o carte care să pecetluiească destinul unui om. Pentru că pe Al. Berte a l-au măcinat neliniști mari, doruri, năzuiri asemănătoare nouă acestora cari mai avem — încă — douăzeci de ani, — cari mai credem în poezie și în slovă, ofranda de suflet, pe care o risipim, așa și acum, am vrea să cinstescăm îndemnul cald pe care ni l-a dat, am vrea să fie prilejul unei înălțări sincere și amare.

Va fi fost Al. Berte a bântuit de idealuri, va fi visat — ca și noi — o Românie legendară, va fi suferit desiluzia unei înfrângeri nedrepte și va fi plâns pentru destinul cuiva...

Întotdeauna v'u și comunicativ, Al. Berte a s'a ocupat în vremea din urmă cu prezentarea mișcării naționaliste, adăugând — odată cu demnitătea ostășească — și un entuziasm efeb.

Conferențiar de talent, ziarist de talie și fin analist al sufletului uman, Al. Berte a dispărut compromisul unei camaraderii de cafea, preferând bărfelilor ascuțișul unei polemei expusă într-o ființă aristocrată. Nu e vorba aici numai de năzuința de a se menține într-o calitate elogiată pretutindeni, ci e — mai ales — dovada unei evadări dincolo de banal și cecece e l'psit de interes.

Și totuși, Colonelul Al. Berte a murit. De-acuma, suntem siguri, „Românizarea” nu-și va mai lua sborul peste platurile românești, cronicele sale competente și întotdeauna de justificat interes — nu se vor mai publica, nici în „Porunca-Vremii”, nici în „Gazeta militară” și dela tribună glasul său nu se va mai răspândi ca o aromă crudă peste sufletul auditorului.

Al. Berte a murit, — Dumnezeu să-l iertel...
30 Maiu 1941

Petre A. Butucea

Viticultura României pe târgul din Breslau

Breslau. — România, cea mai bogată țară în vii din Sud-Estul Europei, care-și trage cultura sa de vii din timpul romanilor, a prezentat pe târgul de mostre din Breslau o frumoasă dare de seamă asupra economiei sale de viticultură. Numeroase reproducțiuni grafice au lămurit misiunile pe care această importantă ramură economică a acestei țări și le-a pus, unime intensificarea și raționalizarea culturii viticole. Rapoartele statistice referate la producția absolută și mijloace pe un hectar precum și organizarea economiei viticole au lăsat a se cunoaște, importanta și urgența acestor misiuni. Mai departe au fost expuse fotografiile despre acedemiile și școlile agricole, precum și despre institutele și laboratoarele pentru cercetarea vinului.

.....

A zburat 2 milioane de km.

(ESS). — Căpitanul Hans Lange, care face parte din Societatea Lufthansa, a executat până acum 2 milioane de km. de sbor. Lange a învățat să zboare acum 29 de ani și face astfel parte dintre cei mai vechi piloți.

.....

Muncitorul în ziua de mâine

(Ultimare din pag. 1 a)

Astăzi ideea aceasta este la ordinea zilei atunci, când se desbateră problema a interesului obștesc. Ideea aceasta aruncă o punte peste toate controversele de până acum, în cuprinsul căreia statul întreg este înțeles ca un singur corp național și interesul tuturor este așezat deasupra intereselor individuale. Forta de contopire a acestei idei este imensă, aducând patronul și muncitorul pe același plan social. Astfel se poate prevedea o colaborare, o organizare economică înfăptuită în viitor, care ne promise cea mai mare armonie de colaborare colectivă. Acea armonie, din care va înflori pentru muncitor me bună starea, fericea și ordinea. Prin această colaborare armonioasă se vor împărtași, din belșug, de avantajele civilizației, la care au colaborat, cât și de binecuvântările culturale superioare, chtar și imensele mase ale lucrătorilor.

CORIOLAN BĂRBAT

Pe bordul unui distrugător german. Un soldat englez rânit este transportat la spital

A murit o revistă

Cu Lae Choru, care conducea revista cu același nume acum un an, încă nu mă cunoșteam. Scriam la revista lui modestă și schimbam corespondența între noi, ca și când ne-am fi cunoscut de mult — din timpuri îndepărtate. Revista lui nu era doidora de pagini, n'avea formatul obișnuit; era mică, subțire și cuprindea în cele rânduri doar câteva mănunchuri de cristaline gânduri.

Lae Chioru pe care l-am cunoscut cu mult mai târziu la București, era și el modest în port, în atitudine și n vorbă, ca și revista, pe care o conducea cu cele mai mari sacrificii materiale.

Îmi spunea atunci că, ministrul propagandei l-a aprobat principiial ca revista să poată apărea săptămânal, dar... ce folos, căci în momentul când acest fapt trebuia să devină real, tânărul Lae Chioru trebuia să deponă o garanție de sute de mii lei. Dece? Nu pot pricepe. Acesta este ajutorul care se dă unei reviste de cultură?

...Și Lae Chioru în fața piedicilor ce veneau zilnic, în fața clocotului de sânge în care începuse să fiarbă Europa, trebuia să ia hotărârea de-a renunța la orice... și a renunțat.

Cum însă în acel timp îi trimisese prin mandat postal valoarea câitorva abonamente pe care reușisem să le fac, mă trezese într-o zi cu următoarea scrisoare, din care citez fragmentar:

Iubițe confrate

Odată cu m. p. am primit și scrisoarea mătăle.

...Din cauza evenimentelor internaționale și a timpurilor vitregi prin care trecem, mă holărăseră de a renunța la revistă... dar gestul și căldura sufletească a mătăle a încălzit și pe al meu și flacăra ce în-

cepuse să pălpe e simt cum din nou se reaprinde.

...Îți mulțumesc din tot sufletul pentru grija ce-o poartă revistei. Reflectez că în caz de moarte a mea, să iei mătăle conducerea revistei și să dai continuitate.

Cu dragoste frățească

LAE CHIORU

Și totuși apariția revistei n'a durat decât câteva luni în format minuscul din cauza concentrării ce urmăse și într-o zi modesta lui revistă își închise scoarțele.

Nimeni n'a auzit, nimeni n'a văzut.

La strigătul său disperat n'a răspuns nimeni. Luptă curată și tinerească, ideal și jertfă, gala să se șfarme ca un nimic și să se transforme zi de zi într'un adevărat calvar.

De-alunci nu mi-a mai scris; desigur că sufletul său blând și delicat nu poate să suporte nici gândul măcar că ași punea rade sau să-l compătinesc.

Eu unul nu pot să pedepsesc pe Lae Ch'oru pentru asemenea dezertare!

ȘTEFAN POPESCU DRAGUSENI

O pereche de pitici au un copil uriaș

(ESS). — De câțva timp trăiește la Madrid o familie, foarte ciudată. Părinții sunt doi pitici. Tatăl are 78 cm., iar mama 76 cm. Copilul lor, care nu are decât 15 ani, a atins o înălțime de 2 m. Copilul n'a început să crească în proporția aceasta colosală decât dela 10 ani. Medicii sunt de părere că, această creștere disproporțională va continua.

CELE MAI PRACTICE CADOURI:
bijuterii și ceasuri.
In mare asortiment găsiți cu preturi moderate la firma
ANDRIS RUDOLF
bijutier creștin
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu. Telefon: 20-04

Inștiințare

Pentru complectarea ord. circular trimis prin Inspectoratul Școlar județean tuturor școlărilor primare din jud. Arad, Oficiul de Orientare Profesională Arad, face cunoscut celor interesați următoarele:

1. Școlăle primare sunt invitate ca în adresele ce le trimite Oficiului să precizeze și profesiunea pe care elevii doresc s'o învețe.

2. Pentru a-i scuti de mai multe drumuri, toți cei din provincie sunt rugați a se prezenta în fiecare săptămână Martia la orele 8 dimineața, pentru a fi examinați și a putea primi certificatul cu rezultatul examenului psihotehnic, în aceeași zi.

Arad, 5 Iunie 1941

Oficiul de Orientare Profesională ARAD

Strângerea recoltei în Macedonia și Tracia

Sofia. — În Macedonia de Sud și Tracia, noule teritorii ale Bulgariei, strângerea recoltei are ioc câtre sfârșitul lui Mai, deci mai curând decât în Bulgaria. Din acest motiv, strângerea recoltei a ridicat probleme speciale în urma împrejur.

le pentru noule teritorii.

CELE MAI NOUI REVISTE DE MODĂ
CELE MAI ACTUALE III REVISTE,
CELE MAI BUNE CĂRȚI GERMANE de educație,
literatură de distracție, cărți de specialitate, ca și articole pt. cadou, precum și rechizite de birou, găsiți la recentul deschis depozit de specialitate

„Librăria Germană” ARAD, Șir. Eminescu 28.

Portretul unui erou

Comandamentul suprem al armatei germane a anunțat printr'un recent comunicat, că celebrul căpitan de corvetă Prien, nu s'a mai întors din ultima misiune. Căpitanul Prien a căzut pe câmpul de onoare.

(ESS). — Indrăzneala lovitură dela Scapa Flow, când un submarin german, străpungând barajul de mine, a reușit să pătrundă în interiorul golfului, scufundând apoi marea vas de linie britanică „Royal Oak”, a făcut cunoscut în lume un nume nou, acel al căpitanului Prien. De atunci acțiunile căpitanului Prien erau urmărite cu viu interes și cu mare simpatie de întreg poporul german, care-și făcuse din el un adevărat idol, simbol al virtuților militare și marinărești.

Günter Prien, s'a născut la 16 Ianuarie 1908 la Osterfeld, în Thüringia. Părinții săi erau originari din Nordul Germaniei. Odată cu ei a venit la Leipzig, unde a urmat liceul. După ce și-a luat bacalauratul, a intrat în marina comercială. Înainte de a trece examenul de căpitan de comerț, în 1931, Prien făcuse ocolul pământului în două rânduri. În 1932, criza atinsese în Germania punctul ei culminant, flota comercială a Reichului fusese și ea lovită. Prien vrea să se facă aviator, dar în același timp este câștigat de național-socialism. Intră în Serviciul muncii voluntare al Partidului Național Socialist și devine în scurt timp conducătorul unei tabere de muncă din Vogtland. La cărma Germaniei mai erau încă oameni vechilor partide, zoriile renașterii începeau însă să se întrevadă. Prien putea și el descifra noul destin al Reichului. Z'ua de 30 Ianuarie 1933, îl găsește simplu matelot în marina de război a Germaniei. Elev plutonier la 1 Ianuarie 1934, sublocotenent în 1936, Prien obține galioanele de locotenent în 1938. Pe timpul războiului civil din Spania, locotenentul Prien a făcut parte din unitățile marinei Reichului, care au făcut serviciul de supraveghere în apele spaniole. La izbucnirea războiului, în ziua de 1 Septembrie

1939, era înălțat la gradul de căpitan și i se încredințată în același timp comanda unui submarin. După primele zile de campanie, Prien obține Crucea de Fier.

La 14 Octombrie 1939, submarinul căpitanului Prien executa operațiunea, care va rămâne de-apururi celebră. Fofilându-se printr'un baraj de mine, Prien pătrundea cu submarinul său în Golful dela Scapa Flow, bază scoțiană a flotei britanice. Cu o torpilă, „Royal Oak”, era trimis în fund cu întregul său echipaj. Altă torpilă lovea greu un alt mare vas de război, crucșătorul de luptă „Repulse”. Printr'o manevră dibace, căpitanul Prien a reușit să-și treacă submarinul din nou prin barajul de mine, ajungând la 17 Octombrie 1939, la postul de reședință. În întâmpinarea gloriosului vas a ieșit însuși marele amiral Raeder, care a decorat întregul echipaj cu Crucea de Fier, Clasa I-a, iar pe comandant cu Crucea de Cavaler al Crucii de Fier. A doua zi, Berlinul primea, într'un entuziasm delirant pe eroii dela Scapa Flow, care soseau în capitala Reichului în calitate de invitați ai Führerului.

De atunci, Prien și oamenii săi au executat multe raiduri, înscrind pe răboj peste 200.000 tone vase linamice scufundate. În ziua când această fantastică cifră era atinsă, Führerul acorda lui Prien, cumuna de stejar la Crucea de Fier, cea mai mare distincție pentru bravură. La 33 de ani, Prien primea și epoletul de căpitan corvetă (locotenent-comandor-maior).

Destinul a voit ca acest brav să cadă în luptă, în plină bătlăie a Atlanticului, în clipa în care submarinul său pricinuia noui și dureroase lovituri flotei britanice. Inghitit de valuri, el a trecut în rândurile lui Weddingen și celorlalți eroi, care au intrat în legendă, făcili ura se, care luminează calea nouilor promoții de ostași ai armatei submarine, de care Reichul este atât de mândru.

I. V. E.

Pentru fumători

Foițe de celuloză

Pentru fumători foițele joacă un rol destul de important. O țigaretă, cât de bun tutun să conțină, dacă are foite de calitate inferioară, nu mai prezintă savoare pentru fumătorul cunoscător, pentru că ea usură și miroase neplăcut. Până acum celuloza nu prea a fost întrebuințată la fabricarea foitelor, pentru că resturile de rășină schimbau gustul tutunului și afară de aceasta erau vătămătoare și sănătății fumătorilor.

O mare fabrică de celuloză din

Germania, Waldhof A. G. a reușit însă, după lungi cercetări să evite acest inconvenient și să fabrice foite din celuloză, care vor satisface și cele mai exigente pretenții.

• Este interesant de rețevat că, concernul Waldhof este interesat și într'o mare fabrică de celuloză de lângă Bordeaux (Franța), unde noule foite se vor fabrica în mari cantități. În această fabrică devitel se va încerca pe lângă obținerea foitelor și fabricarea celofibrilor. (RDV)

Soldatii germani in Grecia. Gustarea de dimineață

SPORT Sparanghel de bambus

Matchul de atletism

România — Germania se va desfășura în cadrul serbărilor de 700 ani ale orașului Breslau, pe stadionul Hermann Göring

Capitala Sileziei, Breslau, implinește în această vară 700 ani. Cu acest prilej mari serbări jubiliare vor fi organizate în orașul silezian. În cadrul acestor serbări va avea loc și o serie de întâlniri sportive internaționale.

Este demn de rețevat că, revanșa matchului de atletism România — Germania dela 21—22 Iunie din București se va disputa la Breslau, în cadrul acestor serbări jubiliare, fiind în același timp singura manifestare atletică din tot programul sportiv al orașului. Întâlnirea urmează să se desfășoare pe stadionul Hermann Göring, unul dintre cele mai mărețe stadioane ale Reichului, în zilele de 2 și 3 August.

Celelalte întâlniri sportive internaționale care se vor mai desfășura la Breslau, tot în cadrul serbărilor jubiliare de 700 ani, vor fi următoarele:

În zilele de 9—10 August matchul de natație între echipele feminine ale Danemarcei, Germaniei, Olandei și Ungariei.

Tot la 10 August va avea loc și un turneu internațional de box.

La 17 August se va disputa matchul de football dintre echipele Germaniei și Slovaciei.

Între 15—17 August se va juca revanșa matchului de tennis Germania—Ungaria. Deasemenea mai sunt proiectate un match de ciclismo cu Olanda, campionatele tineretului german etc. (RDV)

Un istoric al matchurilor de football Germania-România

Echipele naționale de football ale Germaniei și României s'au întâlnit până acum de trei ori, astfel că matchul de Duminică a fost al patrulea match. Palmaresul celor trei întâlniri este următorul:

Germania	3 3 0 0	17: 6—6
România	3 0 0 3	6:17—0

După cum se vede toate întâlnirile de până acum au fost câștigate de echipa germană, care a marcat 17 goaluri față de cele 6 goaluri înscrise de echipa României.

Prima întâlnire dintre cele două echipe s'a disputat la 25 August 1935 la Erfurt și Germania a câștigat după mare luptă cu 4:2. În acest match Germania a întrebuințat următoarea formație: Buchloh—Münzenberg, Graulich II—Werner, Deikl, Kitzinger—Malcki, Lenz, Hohmann, Raseslnberg, Siemetzreiter. Matchul revanșă a avut loc la București după trei ani, la 25 Septembrie 1938 și Reichul aliniind formația: Raftl—Appel, Schmaus—Wagner, Mock, Skoumal—Biallas, Hahnemann, Stroh, Schön, Pesser, a câștigat din nou, cu multă ușurință, scorul fiind 4:1.

Cel de al treilea match s'a desfășurat în vara anului trecut, la 14 Iulie la Frankfurt. Germania aliniind o echipă compusă din tinere speranțe a câștigat cu categoricul scor de 9:3. Eroii matchului au fost tocmai tinerii, în frunte cu noul centru înaintaș Walter din Kaiserslautern, care a marcat trei goaluri. În acest ultim match unsprezecele german era alcătuit astfel: Martinek—Janes, Moog—Kupfer, Krüger, Kitzinger—Lehner, Hahnemann, Walter, Fiederer, Arlt.

După cum se vede, dintre jucătorii care au evoluat Duminică la București, Kitzinger, Schön, Janes, Kupfer și Walter au mai jucat contra României, dar la București n'a fost văzut decât Schön. (RDV)

Se știe că, în Japonia se mănâncă bambusul tânăr ca zarzavat. O varietate de bambus, „Suzutake” a provocat multe dificultăți agriculturii japoneze, fiind a buruiană foarte răspândită. Recent s'a descoperit că, acest bambus, când este verde, constituie un prețos aliment: gustul lui este asemănător cu acela al sparanghelului obișnuit. S'a dispus în consecință strângerea de către populația rurală; s'au creat deasemeni posibilități de conserva-

Comenzi germane pentru Norvegia

Acum o jumătate de an industria norvegiană a obținut comenzi mari din partea diferitelor firme germane. Recent, aceste comenzi au fost reînnoite. S'a prevăzut modernizarea întreprinderilor norvegiene pentru a mări randamentul acestora.

Aviz

Se atrage atențiunea doritorilor a urma școala de șoferi din Arad, că Școala de șoferi de pe lângă Liceul Industrial „Aurel Vlaicu” este singura școală oficială, de Stat, aprobată de ministerul de Interne. — 4 nu se confundă deci cu școala de șoferi, particulară, din strada Fabricii Nr. 18.

Direcțiunea Lic. Ind.

2000 oameni salvați dela înnee

Darea de seamă a „Societății de salvare a cluburilor nautice” din Germania arată că în cursul anului trecut membrii acestei societăți au salvat dela înnee 46 oameni și cu aceasta numărul celor salvați în 41 ani de această societate s'a ridicat la 2000. Dela 1 Ianuarie societatea activează în cadrul organizației „Crucii Roșii” germane. (RDV)

CINEMA CORSO

Telefon 23-64

Matineu la 11-30 și 3 Rep 5, 7-30 și 9-30

FILM ROMÂNESC

O NOAPTE DE POMINĂ

Comedie de TUDOR MUȘATESCU

G. TIMICĂ DINA COCEA

C. ANTONIU, MARIA WAUVRINA, G. CARUSSY etc.

MUZICA: PAUL CONSTANTINESCU
SLAGĂRE MUZICALE: ION VASILESCU

REGISOR: ION ȘAHIGHIAN

CU CONCURSUL ORCHESTREI GRIGORAȘ DINICU